

Možnosti šíření invazních raků

David Fischer

S lidskou pomocí

Plošné cílené vysazování

Náhrada za populace původních druhů decimovaných račím mo-rem

Rak pruhovaný – vysazení 1890 do Polska, v 80.letech 20. století k nám doputoval po Labi sám.

Rak signální – vysazení 1959 do Švédska, počátkem 80. let 20. století vysazen u nás.

Lokální vysazování do volné přírody

Motivace

Přebytky z akvariijních chovů

Zahradní jezírka

Lomy a pískovny

Vysazování rybníkáři (?kulinářské účely?) – Malý Klikovský na Jindřichohradecku (rak signální i pruhovaný)

Snaha „obohatit“ naši faunu

Model rozsévač (jedu si s kýblem raků po krajině, vidím hezký rybník, ...) – rybník v Radíkově a Radíkovský potok

Neúmýslné šíření

Při výlovech a převozu ryb

Při odbahňování

Při odstraňování migračních bariér

Záchranné přenosy, „oficiální“ i živelné

Záměna za autochtonní

Prostě záchrana raků bez předsudků (např. při výlovech) – generuje model rozsévač

Přirozené šíření

Aktivní

Šíření na nové lokality po vysazení – rychlost závislá na mnoha faktorech (hustota zdrojové populace, stanovištní podmínky, predační tlak, nabídka potravy apod.) a samozřejmě na migračních schopnostech daného druhu

Rak signální – průměrně jednotky až desítky m za den; umí ale i stovky m za den (v době páření aktivnější); za rok od řádově stovek m do 13 km (po proudu proti proudu)

Rak pruhovaný – zvládá více než km v řádu dnů až nižších týdnů; zjištěno i 13 km za rok; v době páření denně i více než 100 m

rak červený – v době páření stovky m či dokonce řádově km denně; možné šíření juvenilních jedinců na vodních ptácích (potenciál rychlého přesunu min. v řádu kilometrů, osídlení nových tekoucích i stojatých vod)

Všechny druhy se umí šířit i po souši!

Pasivní šíření

Povodně – jednorázově na velké vzdálenosti

Predátoři – náhodné přenosy

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt byl podpořen grantem z Norských fondů

Děkuji za pozornost

Zpracováno v rámci projektu reg. č. 3211100013 „Aplikace inovativních postupů při eradikaci invazních raků v ČR”

<https://crayfish2022.vuv.cz>